

fórum mundial

fòrum mundial d'educació

Un dels eixos temàtics de discussió al Fòrum

L'EDUCACIÓ COM A DRET:**AJUST ESTRUCTURAL****I BALANÇ EDUCATIU**

de educação

Emmarcat dins de l'eix temàtic "L'Educació com a dret" va tenir lloc a la Cambra Municipal de Porto Alegre el debat titulat: "Ajust estructural i balanç educatiu del planeta", en el qual varen intervenir: Sergio Hadad (doctor en Història i Sociologia de l'Educació per la Universitat de Sao Paulo) Pere Polo (llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat de Barcelona) i Régine Tassi de la Universitat de Toulouse.

Pere Polo va centrar la seva exposició en la problemàtica de l'alumnat immigrant a la comunitat de les Illes Balears. Encara que també va presentar unes estadístiques sobre la importància de la immigració a la Unió Europea, on més de 12 milions de persones són immigrants. La xifra més alta correspon a Alemanya amb 5 milions, seguida de França amb més de 2; 1'5 en el Regne Unit i més de mig milió a Espanya. Per comunitats autònomes espanyoles, Balears representa la comunitat amb la taxa més alta, amb un 16'74 per cent de la seva població, Canàries amb un 10'92, Catalunya amb un 2'07, Madrid amb un 1'31 i Andalusia amb un 0'28.

L'increment del fenomen migratori a l'estat espanyol coincideix amb l'aplicació de la Reforma Educativa. S'accentua la desigualtat social de procedència, s'incrementa el perill d'exclusió social per aquesta causa i s'obliga l'escola a revisar la funció que fins

ara havia tengut.

Va destacar el canvi que ha representat per a l'Estat Espanyol el fet de passar de ser un Estat emissor d'emigrants a un estat receptor d'ells, amb tota la problemàtica social que això comporta. Per aquest motiu, el govern de l'Estat va impulsar una nova Llei d'Estrangeria amb clara voluntat de segregació, la qual cosa suposa que es reconeixen dos tipus de persones: unes amb reconeixement de plens drets i, altres, amb uns

Régine Tassi, Pablo Gentili, Pere Polo i Sergio Adad

La Mesa Sindical del Fòrum

drets molt pal·liats o nuls. L'actual llei d'estrangeria ha significat un clar retrocés en els drets socials (dret de reunió, sindicació, manifestació), redueix les possibilitats de regularització, amenaça amb l'expulsió, i sobretot és una font constant de mà d'obra barata per als empresaris. A l'àmbit de l'educació, va destacar la importància que aquesta té, no sols per a l'adquisició del ple desenvolupament de la personalitat i d'habilitats per al futur treball, sinó que és l'únic camí per a la integració a la societat. No obstant aquesta integració topa amb greus esculls: llengües diferents, cultures i religions diferents i, la majoria de vegades, l'escala social més baixa. Això genera: la concentració d'alumnat immigrant (els guettos escolars), una escolarització tardana, absentisme i abandó primerenc de part de les alumnes, falta de conscienciació de les

da: l'escola ha de lluitar contra la marginalitat i exclusió d'una part de la societat; ha d'evitar que les diferències es converteixin en desigualtats; les persones educadores han de ser responsables, han de trobar alternatives imaginatives per aprofitar la riquesa de la diversitat. La formació del professorat és bàsica per poder no sols educar sinó afavorir la integració. Però no tot depèn de l'escola. És necessari impulsar polítiques integradores: ha d'impulsar-se una

política social de l'habitatge; una igualtat de condicions laborals en l'oferta de treball; control en l'admissió i matriculació de l'alumnat en els centres mantenguts amb fons públics. En definitiva, educar en la convicció que som més iguals que diferents; educar amb la voluntat de canviar les actituds generadores dels processos d'exclusió; educar per a la gestió dels conflictes, però no oblidar les polítiques globalitzadores d'una vertadera integració.

Sergio Hadad va analitzar la realitat social, econòmica i política del neoliberalisme a través de l'educació al Brasil. El Banc Mundial és el que estableix l'estructura, el funcionament i el finançament dels diversos nivells i modalitats de l'en-

Pere Polo: L'existència actual de tres xarxes de tipus de centres educatius -públics, concertats i privats- no afavoreix l'escolarització de l'alumnat immigrant sinó, en general, en els centres públics. Això provoca que l'escola pública es transformi, en molts casos, en una escola de la marginalitat i dels guettos.

famílies de la necessitat d'escolarització. L'existència actual de tres xarxes de tipus de centres educatius -públics, concertats i privats- no afavoreix l'escolarització de l'alumnat immigrant més que, en general, en els centres públics. Això provoca que l'escola pública es transformi, en molts casos, en una escola de la marginalitat i dels guettos.

Va acabar la seva exposició enumerant una sèrie de propostes davant de la problemàtica exposa-

senyança (des del jardí d'infància al postgrau) definits en la Llei de Directrius i Bases de l'Educació Nacional (LDB), líder de l'ideari neoliberal al Brasil. De la seva anàlisi en destacam:

- Que el govern federal tot just reconeix els greus problemes de l'educació, sense relacionar-ne la causa-efecte, així va destacar la falta de responsabilitat de l'Estat al destinar menys del 4'0 % del PNB a l'educació. Que s'incentivin les

condicions per a la privatització d'institucions escolars, particularment les d'ensenyament superior.

- La falta de democratització a les institucions educatives. La falta de qualitat educativa, sobretot en la formació del professorat; la substitució de professorat per postgraduats; la subcontractació de les activitats educatives complementàries. Es minimitza la formació humanística, s'incentiva la formació tecnològica i, es transforma l'educació en una mercaderia.

- Va denunciar l'exclusió social per part de

Sergio Hadad: advoco per la unió i organització del professorat entorn de la defensa de l'educació pública, com a patrimoni social i estratègic de la construcció d'una societat justa i solidària.

l'Estat en adoptar mesures ineficaces per a acabar amb l'analfabetisme de 19'5 milions de persones brasileres, prop de 5 milions d'elles en edat d'escolarització obligatòria (7 a 14 anys), al reformar l'educació vinculant-la a les demandes de mercat, impeding la formació propedèutica, dificultant l'accés de la classe treballadora a l'ensenyament superior; al suprimir el finançament públic de l'educació infantil i de l'educació de les persones adultes, incrementant l'ajuda pública a l'educació superior privada.

- La desvalorització del professorat, al cobrar uns salaris tan baixos i tenir unes pèssimes condicions de treball, amb greus dificultats en la seva formació, de baixa qualitat després de reduir la seva formació inicial a programes mínims, fragmentats, de caràcter clarament tec-

la mercantilització educativa. De com l'enorme aparell educatiu francès s'està preparant, cada vegada més i millor, per a la competitivitat econòmica. De com s'està formant l'alumnat amb l'objectiu de ser educat i estimulat cap al consum.

- L'escola s'adapta a les necessitats de l'economia. La flexibilitat és la paraula clau. Es tracta de l'adaptació al món productiu, és l'aprenentatge al llarg de tota la vida de la classe treballadora. És el binomi: ocupació i productivitat. El projecte no té cap ambició humanista. L'escola ja

no és el lloc de transmissió de coneixements. És el context econòmic qui desvia els continguts i la recerca d'ocupació. S'instrumentalitza l'ensenyança en benefici de la competència econòmica.

- La formació més pròxima a l'empresa, menys institucional i més informal està guanyant terreny ràpidament. Del que es tracta és d'incentivar l'ensenyança privada de manera mercantilista. Els poders públics no arriben a assumir tota la preparació i formació de la mà d'obra necessària.

- La formació de l'alumnat com a futurs consumidors a través de l'entrada d'empreses, de determinades marques, als centres educatius. En definitiva l'escola de la producció serà, encara molt més, una via de la reproducció social.

Régine Tassi: L'escola ja no és el lloc de transmissió de coneixements. És el context econòmic qui desvia els continguts i la recerca d'ocupació. S'instrumentalitza l'ensenyança en benefici de la competència econòmica.

nicista.

Va acabar la seva exposició advocant per la unió i organització del professorat entorn de la defensa de l'educació pública, com a patrimoni social i estratègic de la construcció d'una societat justa i solidària.

Régine Tassi va dissertar sobre els eixos bàsics de l'educació actual a França. De com les polítiques globalitzadores estan afectant, també, a l'educació.

- Del pas de la massificació escolar a l'era de

Les alternatives, les propostes de les tres exposicions es resumeixen en la defensa d'una escola pública, ben finançada, democràtica i solidària. Resistència als embats neoliberals, contra les multinacionals i les organitzacions internacionals que impulsen l'evolució mercantil de l'escola i lluita contra els governs que assegurin les condicions per desenvolupar aquesta mercantilització.